

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Rosja „trzecia.”

Od czasu do czasu z łona emigracji rosyjskiej, która uniosła głowy za granicę, rozlegają się pod adresem Polski napomnienia i groźby. Nie przypisując im poważniejszego znaczenia w chwili obecnej, nie można ich wszakże lekceważyć ze względu na przyszłość samą i niepełną.

Któż przewidział, co zajdzie jutro w tej Rosji, uginającej się dziś bez oporu pod bezwzględem jarzmem bolszewizmu? Jedno wiemy: przemągli Danikin i Wrangel, sprawe, którą reprezentowali, jest porzeczona, zda się, beznadziejnie. I to wiemy również, że dziś panuje w Rosji partia komunistyczna; rząd nad 100-milionową masą chłopstwa w powojennych warunkach i prawości wychowania, piastuje garść zdeterminowanych fanatyków, nie cofających się przed największą sbrodną gwałt utrzymania się przy władzy. Inteligencja pod obuchem bolszewizmu wymiera, a tracąc coraz bardziej grunt pod nogami, o ile, serwowano kontakt z ojczyzną, szuka u obcych ocalenia.

Co się z takiego stanu rzeczy wyolnii? Jak długo jeszcze wodzom i „oprłnikom” komunizmu starszy siły woli i panowania nad nerwami?

Emigracja rosyjska przewiduje rychły przewrót w Rosji. Ale na pytanie, kto nastąpi po bolszewikach, nawet najdodroższymi dżołakami rosyjscy pewnie odpowiedzi dać nie mogą.

Gdy zapytano niedawno Czernow, socjal-rewołucjonistę, który sna lepiej, niż ktokolwiek inny duszę ludu rosyjskiego, bo całe życie wśród niego spędził, jaką będzie ta „Rosja trzecia”, po bolszewicko, Czernow odrzekł:

Tu właśnie tkwi zagadnienie najtrudniejsze. Bolszewicy okazywali się dostatecznie silni, by złamać wszystkie inne grupy społeczne i polityczne, a za słabi, by samym na dłuższą utrzymać władzę. Jedno wiemy: w tej chwili reakcja nie ma ani wpływu ani znaczenia. Wrangel utworzył oścy najbardziej nawet naiwnymi. Nikt nie oczekuje niczego od generałów i szermierzy. Przyszły rząd musi być wyrazem potrzeb i dążeń demokracji pracy („trudowej demokracji”). Program S.R. postawia bez zmiany: demokracja, przez demokrację do socjalizmu. **Ufamy, że uda nam się opanować przyszły rewolucyjny ruch wczłasnki.**

Ale socjal-rewołucjonści tak samo ufali, że uda im się opanować ruch rewolucyjny po upadku caratu, a w rok po tym musieli się ratować ucieczką na obczyźnie.

Dla nas, dla narodu polskiego, zagadnienie przyszłego ukształtowania się stosunków w Rosji posiada wagę podrzędną. Stanowisko przyszłej Rosji względem Polski dla nas tak samo nie ulega wątpliwości, jak stanowisko Rosji względem bolszewickiej.

Z rąk Rosji carcekle otrzymalibyśmy po wojnie światowej samorząd lokalny lub nader ograniczoną autonomię, odebraną przy pierwszej sposobności. Rece Wrangla i Danikina po zwaleniu bolszewizmu wyciągnęłyby się po Lwów, Chełm, Brześć, Grodno i Wilno. Rece bolszewickie w lecie roku ub. sęgały po Warszawę. Rece Rosji „trzeciej”, Rosji Czernowa i Kierenskiego sęgać będą równie dobrze poza Zbruczk i Niemen, jak reccarce i bolszewickie.

Donosiliśmy przed paru dniami o uchwaleniu kilkudziesięciu członków b. konstytuanty rosyjskiej w Paryżu, stanowiącej jakoby rząd rosyjski na emigracji. Powiedziano tam dosłownie:

Linja Curzona odpowiada granicom etnograficznym Polski, nie usmemyj pokoju, zawartego przez Polakę z rządem bolszewickim.

Zapamiętajmy, że linja Curzona porzabawia nas terenów, leżących na wchód

od Białegostoku, Brześcia i Lwowa, ze całą Galicję wchodnią odcina od Polski, że kurczy obszar państwa polskiego o 30 proc.

Obszerniej wyłuszcza tę sprawę Kierenski, którego oświadczenie brzmi, jak następuje:

— Kraj języcy w uścisku krwawym bolszewizmu. I kraj dojrzewa do przewrotu. Bolesna nauka trzech i pół lat nie poszła na marne dla ludu. Bolszewizm upadnie. Kontrewolucji nie pragnie ani chłop, ani robotnik. Jedyką siłą przyszłości jesteśmy my — rosyjscy demokraci. Z nami Polska musi szukać porozumienia. Proklamowaliśmy pierwsi jej prawo do niepodległości. W IV Dumie ja sam jeden bronilim Waszej idel państwowej. Niezawisłość w sensie międzynarodowym Polski i Finlandji nie ulega dla nas żadnej wątpliwości. **Ale traktat zawierany przez Was w Rydze z p. Joffe, ulegnie rewizji, gdy wybieje godzina trzeciej Rosji.** Związek Rosji z Łotwą, Estonją, ewentualnie z Litwą Kowaleńską należy do konieczności i dziejowych. Sprawy ukraińska i białoruska nie egzystują w znaczeniu międzynarodowym rozstrzygnięto w Wszchrośjska Konstytuanta. Niema Rosji bez Ukrainy ani Ukrainy bez Rosji. Niech o granicach polsko-rosyjskich zdecydujcie wola ludności zainteresowanej. Spory Rosji z Polską wyjaśnijcie porozumieniem, nigdy miecz. Lwów, Wilno ciężą do Polski, Mińsk do Rosji. W przyszłości nadejść musi doba porozumienia demokracji słowiński.

Traktat ryski ulegnie rewizji, gdy wybieje godzina trzeciej Rosji. Związek Rosji z Łotwą, Estonją i Litwą — to konieczność dziejowa. O Ukrainie i Białorusi rozstrzygnie konstytuanta wszchrośjska. Oto program, po zrealizowaniu którego „związek Rosji z Polską” stanie się dla trzeciej Rosji „koniecznością dziejową”. I wrażeńia tego nie osłabiają już następne chytne fraszasy o pokojowym uregulowaniu granic i porozumieniu demokracji słowiński.

„Rosja trzecia”. przystępującą się do objęcia władzy po bolszewicko, niczego się, niestety, nie nauczyła. To zdaje się właśnie świadczyc, że Rosja „trzecia” nie przedko jeszcze do władzy dojdzie, a jeżeli dojdzie — to narodu rosyjskiego z domu niedoli nie wywiedzie. Albowiem najwężniejszym środkiem podniesienia Rosji — wyrzucenie się dawnych sbrodnichych dążeń i nalogów, a do nich wszak należy zaborszczyk. Tylko utrzymanie dobrych stosunków z sąsiedami pozwoli Rosji dźwignąć się wznawcz ku szczytom kultury i dobrobytu, odródzić się moralnie i materialnie. Ale, żeby dość do tego, trzeba wyrzucić ze słownika rosyjskiego określenie „konieczność dziejowa”, które kryje sobą najspolityjszy pęd do saborsów, do ukłaniania w pięta ludów wolnych, w imię interesów rosyjskich.

W każdym razie ludy, wyzwolone z pęt niewoli rosyjskiej, niewątpliwie postarają się o to, by „trzecia” Rosja w przyszłości opierała swój stosunek do państw sąsiednich na innych, niż dotychczas podstawach.

Częstochowa, 12 | II - 21.

Z Sejmu

Dyskusja nad exposé prez. Witosa.

Na czwartkowym posiedzeniu Sejmu przystąpiono do rozpraw nad exposé prezidenta ministrów.

Poseł Dąbski stwierdza, że tylko w poczuciu głębokiej odpowiedzialności P. S. L. zdecydowało się postawić w rządzie swoich przedstawicieli po wyjściu z gabinetu przedstawicieli 2 wielkich klub

Rząd obecny nie jest już rządem większości, ale rządem konieczności państwowej.

Utwalenie pokoju sębiegło się z utrwaleniem ścisłych stosunków z Francją. Podróż Naczelnika Państwa do Paryża jest nietylko wyrazem utrwalenia wzajemnych sympatii, ale również świadectwem, że koncepcje polskie w sprawie wschodniej krajejdą coraz większe rozprzieszczenie na zachód.

Przebieg odwiedzającej się w Poznańskiem akcji separatystycznej która dąży do autonomji tej dalekiej wraz z Pomorzem i z Górnym Śląskiem protestujemy jako klub trający również w Wielkopolsce stronników. Ta separatystyczna agitacja posługuje się neganką na Warszawę, na rząd centralny, na Galicję i wszystkie zło przypisuje tylko tym czynnikom. W rzeczywistości jednak winy, które się tem zwala na Warszawę, ponosi nie kto inny, jak właśnie daleńcicowy rząd poznański, który nam dyktuje ustrój administracyjny i gospodarczy.

P. Głębicki: W estajnych dniach za-

zły dwa wypadki o wielkiej doniosłości dla naszego kraju: zacieśnienie węzłów przyjaźni z Francją i uchwalenie w tej sprawie w drugim czytaniu konstytucji.

Sejm 26 marca 1919 r. jednogłośnie oświadczył się za sojuszem z Francją i innymi państwami zachodnimi. Wówczas poseł Witos wyraził żal, że tak późno ta uchwała zapada. Ten żal i ja wyrażam tem bardziej, że upłynęło od tego czasu dwa lata i dopiero teraz sfery decydujące zdecydowały się na ten sojusz.

Przemówienie posła Stapińskiego było ustawicznie przerywane przez różne okrzyki i uwagi posłów.

Po tem przemówieniu dalsze obrady nad exposé prezidenta ministrów odroczone. Przemawiali jeszcze posłowie Dażyński, Hausner, Głębicki, protestując cynicznie sobie wzajemnie zaruty.

Po odesłaniu do komisji nagłego wniosku sęła Waszkiewicza o wyosygnowanie 40 milionów marek na organizację kas chorych, posiedzenie o godzinie 8.45 wieczorem zamknięto.

Rozbrojenie Prus Wschodnich.

Gdańsk. Tutejsze dzienniki donoszą z Paryża: Poselstwo polskie w Paryżu wróciło się do Rady Najwyższej z żądaniem rozbrojenia niemieckich oddziałów ochotniczych w Prusach Wschodnich. Polska żąda przedewszystkiem ustalenia mek-

mum siły wachodnio-pruskiej Reichswahry, zniszczenia tajnych organizacji oraz rozbrojenia pięciu kategorii robotników, wreszcie zabezpieczenia Polski od strony Litwy.

Czechy i plebiscyt górnośląski.

Berlin. Rząd Rzeszy niemieckiej zaprotestował przeciwko rozporządzeniu władz czeskich w sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku.

Na mocy tego rozporządzenia ci obywatiele niemieccy, mieszkający stale w Czechach, którzy wezmą udział w

plebiscycie, będą uważani za optantów na rzecz Rzeszy niemieckiej.

Tych wszystkich optantów niemieckich rząd czeski postanowił wydatk z granic państwa czeskiego w ciągu jednego roku.

Walka rządu z drożyzną.

Rząd pragnie przedsięwziąć szereg kroków celem podjęcia energicznej akcji w kierunku zwalczania drożyzny.

W tym celu minister spraw wewnętrznych rozesał okólnik polecający zastosowanie najenergicniejszych środków w kierunku dopomożenia Urzędowi Wsk i z lichwą oraz upozwolił ich osobście do internowania paskarzy wojennych na podstawie ustawy wyjątkowej.

Jednocześnie polecono popierać tworzenia komitetów społecznych do walki ze zbytkiem i lichwą, których zadaniem jest współdziałanie z władzami w zwalczaniu drożyzny. Chodzi przedewszystkiem o niepodnoszenie cen przez propagandę bojkotu drogiej towarów i przez zwalczanie zbytku.

Zadaniem tych komitetów będzie:

- 1) walka z wszelkim zbytkiem;
- 2) propaganda bojkotu drogiej towarów, zwłaszcza sprowadzonych z zagranicy wbrew istniejącym w tej mierze przepisom;
- 3) opinjowanie w sprawie środków

walki z lichwą oraz komunikowanie władzom o wszelkich przekroczeniach przepisów, dotyczących walki z lichwą, spekulacją i drożyzną; 4) wskazywanie władzom składów ukrytych towarów i współdziałanie w zastosoowywaniu skutecznych środków dla uniemożliwienia przeniesienia takich składów lub przejawiania praw własności na nie.

Komitety mają prawo: 1) komunikować władzom o przekroczeniach przepisów w sprawie o walce z lichwą i spekulacją; 2) opracowywać zastosowane do warunków miejscowych najskuteczniejsze sposoby walki z drożyzną i lichwą i przedkładać opracowane wnioski władzy właściwej; 3) propagować wstepowanie do istniejących i zakładanie nowych wspólzielni.

Ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się nadto do zarządów gminnych, wzywając je aby wzorem władz centralnych nie podnosiły cen na produkty sprzedawane przez gminę.

O znaczeniu sojuszu polsko-francuskiego.

Wedle „Petit Parisien” deklaracja rządu francuskiego i polskiego jest utrwaleniem doskonałych stosunków, które istnieją pomiędzy obu krajami, stosunków przyjaźni o wiele silniejszych, niż wszelkie inne sojusze, które szanowały swój wyraz w czasie obrony Warszawy. Zarówno Francja, jak i Polska nie planują żadnego napadu, zajmują się tylko sprawą udzielenia sobie wzajemnej pomocy, oraz utwalenia i pokoju europejskiego.

„Matin” pisze: Polska, która jest zdecydowaną prowadzić politykę pokoju, zasięguje na pomoc Francji. gdyby została napadnięta, tem więcej, że pomoc ta jest zupełnie możliwa ze strony

Francji, wchodzą zresztą w skład systemu francuskiej obrony narodowej. Polska tworzy konieczną barierę między Niemcami a bolszewicką Rosją. „Matin” stwierdza, że ogłoszona deklaracja nie jest sojuszem, ani tet osłoną do zawarcia tajnego układu. „Echo de Paris” zaznacza, że przez podpisanie deklaracji współpraca francusko-polska będzie ściślejszą i lepiej zorganizowaną niż przed wojną.

Wedle „Eclair” latwą jest rzeczą wyobrazić sobie, jaką siłę będzie przedstawiało przymerse ochronne obu krajów, wchodzących w blok 70 milionów ludzi, otaczających Niemcy z obu stron, oraz gotowych do przeciwstawienia się wszel-

pomocy japończyków. Dowództwo nad...
W Rydze...
W Rydze...

12-godzinny dzień pracy w Rosji

Ryga 11.2. W jarkach socjalistycznych...
W Rydze...

Próby porozumienia Ameryki z Anglią

Władze amerykańskie...
Władze angielskie...
Władze amerykańskie...

O dzień pracy dla żołnierza

Na wiecach...
W Warszawie...
W Warszawie...

PRZEZ ZAKOŃCONE SZKIELKA

Przechłam, jesteś i w prochu...
Przechłam, jesteś i w prochu...
Przechłam, jesteś i w prochu...

dofra Polski dla jej dobrobytu...
Wydaje się...
Wydaje się...

Wzrost woli

Czy szlachta...
Wzrost woli...
Wzrost woli...

SLASK WOLA

Czy szlachta...
Wzrost woli...
Wzrost woli...

Z Słasku

Dalekie wzbudza...
Dość krawców...
Dość krawców...

KRONIKA

Rekolokoja w kosciele

W niedzielę...
Rekolokoja w kosciele...
Rekolokoja w kosciele...

Kasza dla miłośników

Dziś w niedzielę...
Kasza dla miłośników...
Kasza dla miłośników...

Wieczornia Górnoślaska

Dziś w niedzielę...
Wieczornia Górnoślaska...
Wieczornia Górnoślaska...

Dasz wielkie wiecie

Dziś w niedzielę...
Dasz wielkie wiecie...
Dasz wielkie wiecie...

Godne zaznaczenia

Od O. Prezora...
Godne zaznaczenia...
Godne zaznaczenia...

NASZA POWIEŚĆ

W niedzielę...
Nasza powieść...
Nasza powieść...

Wystawa rzeźby i malarstwa

Dziś w niedzielę...
Wystawa rzeźby i malarstwa...
Wystawa rzeźby i malarstwa...

suma defraudacji

suma defraudacji...
suma defraudacji...
suma defraudacji...

Teatr
Artystyczno-Literacki

„Miraż”

ul. Panny Maryi 19.

Kierownik art.-literacki i artysta
ST. OSSORYA-BROCHOCKI.

Dziś nader interesujący program Nr. 20

Repertuar:

Część 1-sza.

Koncertowo-Kabaretowa

Część 2-ga.

„Przedstawienie amatorskie”

Szkie sceniczny w 1-ej odsłonie J. Jabłońskiego.
Reżyserował Cz. SKOMIĘCZNY.

Teatr „ODEON”

Program od niedzieli 13 do środy 16 Lutego r. b.

NA PROGU PIEKIEŁ...

Dramat zyciowy o silnym rastroju w 6 aktach, wytwórni Jermoljewa w Moskwie.

W rolach głównych:

Wiera Tałanow i artysta polski Włodzimierz Strzyżewski.

Akcja toczy się na tle malowniczych widoków Krymu.

Wejskowe Kino

„Legun”

Początek w dni powsz. o g. 5, w sobotę o g. 4, w niedzielę i święta o g. 3.
Ostatni seans punktualnie o g. 9.30.

ul. Dąbrowskiego 12.
(dawnej Szkoła)

Program od niedzieli 13 lutego 1920 r. i dni następnych.

„CZERWONA GWIAZDA”

Atrakcyjny dramat w 5 częściach z życia przemysłowców h hiszpańskich ze znakomitą artystką francuską YVONNE GARAT w roli głównej.

Nad program: **MALOWNICZA PROWANCJA.**

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć do 10 rano i od 3-7.
Kilińskiego № 4.

Dr. Wl. Kahl
choroby kobiece, akuszeria,
wewnętrzne
Przyjmuje od 3-6 do 4-6
ul. Dąbrowskiego 8 (Sokolni) II piętro.

Dr. Stefan Kon
specjalności
akuszeria i choroby kobiece.
Przyjmuje od 4-6
Ul. Kotełnicki 10

Dr. J. Fajman
b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej
Profes. Neissera
Specjal. Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 4/2 do 7.
ul. Pilsudskiego 9 (Dolna) i piętro.

Dr. Paweł Broniatowski
ul. Panny Maryi Nr. 31 (obok Teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9-12 i 4-7 po południu.
Poniedziałek od 12-1 w południe.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul. Panny Maryi 10
Telefon 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 8-7 wiecz.

Biuro Miernicze
Geometri Przystęłego
K. ZALEJSKIEGO
Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie miernictwa
i markszajderji wchodzące.
Częstochowa, Nowy Rynek № 2
(dom W-go Zborowskiego).

Składajcie ofiary na Plebiscyt.

Do Wielkopolski poszukiwany zaraz
majster fachowiec
do wyrobu filcu.
Zgłoszenia pod „MAJSTER-1135” do biura ogłoszeń „PAR”
Poznań, Rycerska 8.

Kursy Buchalteryjne i Językowe

E. ZALCMAŃOWNY

przyjmują zapisy zarówno na wykłady handlowe, jak i językowe tylko do dnia 14 lutego r. b. Informacje i zapisy w kancelarii kursów ul. Dąbrowskiego 16 7, nawprost bramy.
Stale przyjmują się zgłoszenia na naukę pisania na maszynach.

Kursy Handlowe Wieczorowe

WACŁAWA FIDLERA

dyrektora Szkoły Handlowej
rozpoczną wykłady dnia 10 Lutego r. b., ul. Dąbrowskiego 10 lokal szkolny.
Zapisy przyjmuje się ul. Dąbrowskiego 10 — Sekretariat od 6 w.
i Część. Tow. Wzajemnego Kredytu.

Do Szanownej Klientelli
Pomimo konkurencyjnych cen, specjalnie na tydzień plebiscytowy poczynając od dziś dn. 9 lutego
obniżylem ceny
na wszystkie towary, przeznacząc 1% codziennego obrotu na cel plebiscytowy.
Wszelkie płótna Widzewske i Łódzkie, szewcowa na suknie i kostiumy, kory męskie, batysty, etaminy białe i kolorowe, podszełki, ręczniki i prześcieradła, kapy oraz chustki zimowe i letnie posiadam w dużym wyborze.
Z poważaniem
J. Rzański
Kościuszki 19a. Tel. № 3-18.

Prosimo o uregul. prenumeraty.